



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 252/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. K., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, ako aj základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, Úradu justičnej a kriminálnej polície, oddelenia skráteného vyšetrovania Bratislava – Staré Mesto, pod ČVS: ORP-1512/2-OSV-B1-08 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť P. K. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. februára 2010 doručená sťažnosť P. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv garantovaných čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, ako aj základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozhodnutím v trestnej veci vedenej Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Bratislava I, Úradom justičnej a kriminálnej polície, oddelením skráteného vyšetrovania Bratislava – Staré Mesto pod ČVS: ORP 1512/2-OSV-B-08.

2. Sťažovateľ navrhol vydať nález, ktorým sa vysloví porušenie uvedených základných práv a ktorým sa zároveň Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) zakáže pokračovať v porušovaní označených práv sťažovateľa. Sťažovateľ zároveň požiadal ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o vydanie dočasného opatrenia, ktorým sa preruší trestné konanie vedené proti sťažovateľovi na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 T 71/09. Sťažovateľ požiadal tiež 11. februára 2010 o ustanovenie advokáta na zastupovanie pred ústavným súdom.

3. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v troch oblastiach. Ide predovšetkým o porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru pre absenciu dôvodov na trestné stíhanie jeho osoby, potom o porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom povereného príslušníka Policajného zboru (ďalej len „príslušník PZ“) a Okresnej prokuratúry Bratislava I, ktorým boli zamietnuté jeho návrhy na doplnenie skráteného vyšetrovania, a napokon o porušenie práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím prokurátorky generálnej prokuratúry, ktorá jeho návrh z 29. júla 2009 označený ako „*návrh na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní*“ podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku č. 301/2005 Z. z. (ďalej len „Trestný poriadok“) odstúpila 5. augusta 2009 oznámením pod č. k. IV/1 GPt 349/09-4 z dôvodu príslušnosti okresnému súdu.

4. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

5. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa sťažovateľa k porušeniu práv podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 7 ods. 1 dohovoru malo dôjsť postupom orgánov činných v trestnom konaní, keď uznesením povereného príslušníka PZ z 23. mája 2008 pod ČVS: ORP-1512/2-OSV-B-08 bolo proti sťažovateľovi vznesené obvinenie pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľ poukazuje na absenciu zákonných dôvodov pre takýto postup, pretože sa podľa jeho názoru nedopustil žiadneho trestného činu. Z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity je založený na tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

7. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04). Z kontextu sťažnosti vyplýva, že v tejto trestnej veci bola proti sťažovateľovi podaná 2. júna 2009 okresnému súdu obžaloba pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona. V súčasnosti je trestná vec proti sťažovateľovi vedená na okresnom súde pod sp. zn. 5 T 71/09, vo veci ešte nebol vynesenejší rozsudok a ani nebola ukončená iným rozhodnutím. Okresný súd v tomto trestnom konaní bude zisťovať, či sťažovateľ svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, a to s ohľadom na všetky okolnosti prípadu. Otázka posúdenia trestnej zodpovednosti sťažovateľa je plne v právomoci okresného súdu. Sťažovateľ ako obvinený má pritom v konaní pred súdom zaručený podľa § 34 Trestného poriadku široký rozsah oprávnení na svoju obhajobu. V prípade, ak sťažovateľ bude považovať rozhodnutie okresného súdu v tejto trestnej veci za nesprávne, bude oprávnený domáhať sa nápravy takého rozhodnutia uplatnením riadnych opravných prostriedkov podľa Trestného poriadku. Preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

8. Za porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru považuje sťažovateľ postup povereného príslušníka PZ a Okresnej prokuratúry Bratislava I, ktorým boli zamietnuté jeho návrhy na doplnenie skráteného vyšetrovania pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Zo sťažnosti nevyplýva, či sťažovateľ podal podnet podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre proti namietanému postupu povereného príslušníka PZ, hoci tak

mohol a mal urobiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. V okolnostiach prípadu možno podľa názoru ústavného súdu totiž podnet (a prípadne aj opakovaný podnet) považovať za iný právny prostriedok ochrany podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený podľa zákona o prokuratúre. Keďže sťažovateľ nepodal proti namietanému postupu povereného príslušníka PZ podnet podľa ustanovení zákona o prokuratúre, je sťažnosť aj v tejto časti namietaného porušenia jeho práv podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde neprípustná, a preto ju ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

9. Podľa názoru sťažovateľa jeho práva zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené aj rozhodnutím prokurátorky generálnej prokuratúry, ktorá jeho návrh z 29. júla 2009 označený ako „*návrh na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní*“ podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku odstúpila 5. augusta 2009 pod č. k. IV/1 GPt 349/09-4 z dôvodu príslušnosti okresnému súdu. Týmto návrhom generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) sa sťažovateľ domáhal zrušenia obžaloby postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. Uvedený postup patrí medzi mimoriadne opravné prostriedky podľa ôsmej hlavy Trestného poriadku. Keďže sťažovateľ nesúhlasil s takýmto vybavením jeho návrhu, 17. augusta 2009 podal na generálnu prokuratúru žiadosť o prešetrenie postupu prokurátorky podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre. Tento podnet vybavil riaditeľ trestného odboru generálnej prokuratúry 21. augusta 2009 pod č. k. IV/1 GPt 349/09-6, ktorým sa plne stotožnil s napadnutým postupom a rozhodnutím prokurátorky generálnej prokuratúry.

10. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je aj zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora, s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu, rozhodnúť o tom, či tento mimoriadny opravný prostriedok uplatní, alebo nie. Z obsahu základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

ústavy možno vyvodit' povinnosť, aby sa prokurátor podnetom sťažovateľa zaoberal podľa príslušných ustanovení zákona Z. z. o prokuratúre, nemožno však z neho vyvodit' základné právo, resp. právny nárok, aby podnetu aj vyhovel (m. m. III. ÚS 115/01). V nadväznosti na to nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd nezistil žiadne pochybenie v postupe generálnej prokuratúry. Generálna prokuratúra sa podnetom sťažovateľa riadne zaoberala a svoje stanovisko k nemu včas a s dôkladným odôvodnením oznámila sťažovateľovi. Teda rozhodovanie a rozhodnutie generálnej prokuratúry nie je ani oneskorené ani arbitrárne. Podnet sťažovateľa zo 17. augusta 2009 označený ako žiadosť o prešetrenie postupu prokurátorky generálnej prokuratúry vybavil riaditeľ trestného odboru generálnej prokuratúry 21. augusta 2009. Uvedené vybavenie podnetu bolo sťažovateľovi doručené 13. januára 2010 z dôvodu, že mu pôvodne bolo doručované na sťažovateľom uvádzanú adresu ..... B. Keďže sťažovateľ požiadal o doručovanie písomností na adresu ..... B., bolo následne vybavenie podnetu sťažovateľa odoslané na túto adresu. Ústavný súd preto sťažnosť aj v časti namietaného porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neopodstatnenú.

12. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní neprichádzalo do úvahy rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa, ktoré sú viazané na to, že by sťažnosti bolo vyhovené (prerušenie trestného konania proti sťažovateľovi). Z toho istého dôvodu sa ústavný súd nezaoberal ani žiadosťou o ustanovenie advokáta v konaní o sťažnosti.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 30. júna 2010